

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN/ NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

RELIGIESTUDIES V2

2019

PUNTE: 150

TYD: 2 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 5 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit VYF vrae.
2. Beantwoord enige DRIE vrae.
3. Begin ELKE vraag op 'n NUWE bladsy.
4. Lees AL die vrae aandagtig deur.
5. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.
6. Die lengte van jou antwoorde moet ooreenstem met die punte wat vir elke vraag toegeken is.
7. Skryf netjies en leesbaar.

VRAAG 1

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

MIDDELMISBRUIK BY GAUTENGSE SKOLE IS SKRIKWEKKEND

'Middelmissbruik in hierdie skole is skrikwekkend ... Ons gaan elke leerder in elke skool in Gauteng ondersoek,' het Faith Mazibuko* se woordvoerder, Thapelo Moilwa, gesê.

Mazibuko het Woensdag klopjagte by vier skole in Soweto bygewoon wat tot die ontdekking van dwelmmiddels, alkohol, pornografie en messe gelei het.

*Faith Mazibuko is Gauteng LUR vir Sport, Kuns, Kultuur en Ontspanning.

[Aangepas en vertaal uit *Mail & Guardian*, 10 Februarie 2011]

[Bron: *Religion and Life* deur V Watton]

1.1	Verduidelik die oorsake van middelmissbruik by skole.	(10)
1.2	Wat is die negatiewe gevolge van middelmissbruik by Suid-Afrikaanse skole?	(10)
1.3	Bespreek praktiese strategieë wat godsdienstige gemeenskappe kan toepas om die probleem van middelmissbruik in die samelewing te oorkom.	(14)
1.4	Met verwysing na enige EEN godsdienst, bespreek hulle leringe teen middelmissbruik.	(16)
		[50]

VRAAG 2

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

Deur hulle leringe dra alle godsdienste aan hulle volgers oor waarom die wêreld is soos dit is, asook wat hulle plek en verantwoordelikheid daarin is.

[Vertaal uit *Focus on Religion Studies Grade 12*, Donne]

2.1	Kies enige EEN godsdienst en bespreek hulle sentrale leringe onder die volgende opskrifte:	
2.1.1	Die plek en verantwoordelikheid van die mensdom in die wêreld	(10)
2.1.2	Die oorsprong en rol van boosheid	(14)
2.1.3	Lewe na die dood	(10)
2.2	Noem enige VIER hermeneutiese beginsels en verduidelik die belangrikheid van elk in die interpretasie van heilige geskrifte.	(16)
		[50]

VRAAG 3

Lees die stelling hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

In die meeste godsdienste kan die vertolking van oortuigings van een denkskool na die volgende verskil. Soms is hierdie verskille groot en het al tot godsdienstige oorloë gelei.

[Vertaal uit *Shuters TOP CLASS Religion Studies, Grade 12*]

- 3.1 Met verwysing na enige EEN godsdienst, noem TWEE vertakkinge daarvan en bespreek die verskille tussen hulle onder die volgende opskrifte:
- 3.1.1 Leringe (14)
- 3.1.2 Bestuur/Beheer/Leiding (14)
- 3.2 Bespreek kortliks wat tot die vorming van die twee vertakkinge gelei het wat jy in VRAAG 3.1 hierbo genoem het. (10)
- 3.3 Bespreek krities die rol van *inspirasie* in godsdienst. (12)
- [50]**

VRAAG 4

Lees die artikel hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

GODSDIENS IN KONFLIKGEBIEDE

Suid-Afrika is die tuiste van baie verskillende godsdienste. Alhoewel godsdienstige gemeenskappe soms hewig met mekaar verskil, was daar nie onlangs enige godsdienstige konflik nie. Daar is voortgesette godsdienstige konflik in ander lande, soos in Noord-Ierland waar daar konflik tussen verskillende groepe Christene is. Net so is daar konflik in Irak tussen die Koerde in die noorde, die Soenni-Moslems in die middel en die Sjia-Moslems in die suide. In Palestina is die konflik tussen Jode en Palestyne. In Afrikalande kom dit voor asof die meeste konflik tussen Moslems en Christene plaasvind.

[Aangepas en vertaal uit *Shuters TOP CLASS Religion Studies, Grade 12*]

- 4.1 Noem enige land in die wêreld (behalwe Suid-Afrika) waar daar moontlike gewapende godsdienstige konflik is/was. (2)
- 4.2 Wat is die oorsake van die konflik wat jy in VRAAG 4.1 genoem het? (16)
- 4.3 Tot watter mate is godsdienst deel van hierdie konflik? (10)
- 4.4 Bespreek die huidige situasie in die konflik wat jy genoem het. (10)
- 4.5 Evalueer krities die rol wat godsdienst speel om tot vrede in hierdie konflik by te dra. (12)
- [50]**

VRAAG 5

5.1 Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

Wanneer mense aktief sekulêr word, vind hulle dat hulle 'n teorie van hulle eie moet verkondig, iets om godsdiens te vervang.

[Vertaal uit *Religion Studies Grade 12*, Steyn et al.]

5.1.1 Noem enige TWEE sekulêre wêreldbeskouings en bespreek die verskille tussen hulle. (16)

5.1.2 Moraliteit (die vermoë om tussen reg en verkeerd te onderskei) word deur godsdiens sowel as deur sekulêre wêreldbeskouings beïnvloed.

Noem die invloed van elk op die ontwikkeling van moraliteit. (2 x 6) (12)

5.2 Gee 'n kort verduideliking van die Oerknalteorie. (10)

5.3 Wat is die hoofredes waarom sommige godsdienste die Oerknalteorie verwerp? Verwys na TEN MINSTE TWEE godsdienste in jou antwoord. (12)
[50]

TOTAAL: 150